

سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱		تعداد صفحه: ۴	رشته: رشته های شاخه نظری	ساعت شروع: ۱۰:۳۰
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir				
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)			
نمره				
	الف - قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای ب) در نوای طوطیان حاذق بدی			
۲	کدام واژه ها در دو متن زیر، معنای مشترکی را به ذهن می رسانند؟ الف) « هر چند تدبیر در هنگام بلا فایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد. » ب) « بدانست کاویخت گرد آفرید / مر آن را به جز چاره درمان ندید »			
۳	در کدام گزینه هر سه کلمه رابطه ترادف ندارند؟ الف) کُمیت، باره، سمند ب) گبر، ترگ، خود ج) حصار، باره، دژ			
۴	کدام یک از واژگان زیر، اهمیت املائی کمتری دارد؟ الف) رحمت ب) آیت ج) دین د) سودا			
۵	واژه درست را از بین واژه های داخل گمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) به جای دیوار، تلی از آجرهای شکسته و پاره های خشت و (خورده های / خرده های) گچ، روی هم ریخته بود. ب) آنها از بین گل و لایی که حاصل (جزر / جذر) و مدّ آب خور است، خود را به قایق ها می رسانند.			
۶	در کدام یک از موارد زیر، نادرستی املائی بیشتری دیده می شود؟ الف) پس به ضجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رأیت را چه سود دارد؟ ب) خلف سدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم رخ زنده گان، راضی در بر داشت.			
۷	در گروه کلمات زیر، چهار واژه نادرست املائی بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. استعداد و قریحه، تقریض و مطلب ستایش آمیز، اشباح و هماندها، فرقت و وصلت، وقاحت و بی شرمی، معلوف و خوگرفته، اوان و هنگام، اندوه و ترب			
۸	در کدام یک از جمله های زیر حذف به قرینه معنایی وجود دارد؟ الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد. ب) هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد.			
۹	تفاوت معنایی فعل «شد» را در گزینه های زیر بررسی کنید. الف) روز سیوم به مجلس وزیر شدیم . ب) آن مرد خجل شد و عذر ها خواست.			
۱۰	نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) که دوستان اگر م دل دهند، جان ندهند ب) فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد ج) ز روی لطف بگوش که جا نگه دارد د) پیاده بیاموزمت کارزار			

سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱		تعداد صفحه: ۴	رشته:	رشته های شاخه نظری		ساعت شروع: ۱۰:۳۰
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون:	۱۴۰۳/۰۳/۱۹		نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳						
ردیف		سوالات (پاسخ نامه دارد)				
نمره						
۱۱		باتوجه به متن زیر، درستی یا نادرستی عبارت ها را مشخص کنید. «سرورم / جز تو کسی نمانده است / که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد.» (الف) زمان فعل ها به ترتیب ماضی بعید و مضارع التزامی است. درست نادرست (ب) نوع «و» مشخص شده، عطف است. درست نادرست				
۱۲		باتوجه به بیت «وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد» یک گروه اسمی مطابق با الگوی «صفت + هسته + مضاف الیه» بنویسید.				
۱۳		پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) در مصراع « سپهبد، عنان اژدها را سپرد» نوع «را» (حرف اضافه / نشانه مفعول) است. (ب) در بیت « به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من » واژه (دشمن / خاک) در نقش منادا به کار رفته است.				
۱۴		در جمله « به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرو میرد» جمله پیرو را مشخص کنید.				
۱۵		باتوجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. « زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار کجا نام او بود گردآفرید / زمانه ز مادر چنین ناورید» (الف) نقش واژه مشخص شده با کدام واژه در مصراع دوم بیت اول یکسان است؟ (ب) در بیت دوم کلمه..... حرف پیوند وابسته ساز است.				
۱۶		باتوجه به متن های داده شده به سوالات پاسخ دهید. « کیوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» « بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن هزار گونه حکمت است.» (الف) کدام کلمه هم آوا دارد؟ (ب) یک کلمه دو تلفظی مشخص کنید.				
۱۷		ب- قلمرو ادبی (۵ نمره) در بیت «یکی تیر زد بر بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی» ویژگی قهرمانی حماسه مشهود است یا ملی؟				
۱۸		درس عظمت نگاه از کتاب «مآندهای زمینی و مآندهای تازه» اثر انتخاب شده است.				
۱۹		نام پدیدآورندگان کدام آثار در مقابل آن درست ذکر نشده است؟ (الف) ارزیابی شتابزده: جمال میرصادقی (ب) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی (ج) من زنده ام : معصومه آباد (د) سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی (هـ) گوشواره عرش: مرتضی آوینی				
۲۰		در جمله های زیر کدام کلمات آرایه سجع را به وجود آورده اند؟ « الهی حجاب ها را از راه بردار و ما را به ما مگذار.»				

سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱		تعداد صفحه: ۴	رشته:	رشته های شاخه نظری		ساعت شروع: ۱۰:۳۰										
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون:	۱۴۰۳/۰۳/۱۹		نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه										
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳																
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir																
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)															
نمره																
۲۱	در بیت زیر کدام دلیل شاعرانه باعث حسن تعلیل شده است؟ «بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود بجز شرمندگی»															
۲۲	آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. <table><tr><td>الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد</td><td>۱. جناس</td></tr><tr><td>ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس</td><td>۲. استعاره</td></tr><tr><td>ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید</td><td>۳. تمثیل</td></tr><tr><td>د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف</td><td>۴. اغراق</td></tr><tr><td></td><td>۵. ایهام</td></tr></table>						الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۱. جناس	ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس	۲. استعاره	ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۳. تمثیل	د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	۴. اغراق		۵. ایهام
الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۱. جناس															
ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس	۲. استعاره															
ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۳. تمثیل															
د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	۴. اغراق															
	۵. ایهام															
۲۳	مفهوم هریک از کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) اینان دریادلان صف شکنی هستند که دل دشمن را از رعب و وحشت می لرزانند. ب) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.															
۲۴	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) با صدایی که گویی از ته چاه در می آمد گفت: «داد زن؛ من گوش استماع ندارم لِمَنْ تَقُول» (تضمین / تلمیح) ب) از سوی خانه پیامد خواجه اش / بر دکان بنشست فارغ خواجهوش (استعاره / تشبیه) ج) ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند. (نماد / جناس)															
۲۵	کدام گزینه کامل کننده مصراع زیر است؟ چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم الف) متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را؟ ب) که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را															
۲۶	کلمات درهم ریخته مصراع زیر را مرتب کنید. سهل، باشد، چون، بیابانها، عشق، است، حرم															
۲۷	مصراع دوم بیت زیر را کامل کنید. دگر ره چنان شد هنر آشکار															
۲۸	ج- قلمرو فکری (۸ نمره) مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد ب) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش															
۲۹	خواجه نظام الملک در عبارت « شهر را از عدل، دیوار کن و راهها از ظلم و خوف پاک کن، که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ » چه چیزی را لازمه امنیت پایدار در مملکت دانسته است؟															

سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۱		تعداد صفحه: ۴	رشته:	رشته های شاخه نظری		ساعت شروع: ۱۰:۳۰										
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون:	۱۴۰۳/۰۳/۱۹		نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه										
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳																
ردیف		سوالات (پاسخ نامه دارد)														
نمره																
۳۰		متن ها را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. « معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت. » « صاد » معلم ما بود، کارش نگار نقشه قالی بود. تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید. الف) نویسنده در توصیف معلم خود به کدام ویژگی های اخلاقی او اشاره کرده است؟ (ذکر یک مورد کافی است) ب) در متن دوم چه چیزی در تقابل با مشیت الهی قرار گرفته است؟														
۳۱		مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است) <table><tr><td>الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام</td><td>۱. متغیر بودن ایام</td></tr><tr><td>ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید</td><td>۲. شومی سرنوشت</td></tr><tr><td>ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود</td><td>۳. مجال ندادن به ظالم</td></tr><tr><td>د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.</td><td>۴. ظلم پذیری</td></tr><tr><td></td><td>۵. هم نشین مهربان و دلسوز</td></tr></table>					الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۱. متغیر بودن ایام	ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید	۲. شومی سرنوشت	ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود	۳. مجال ندادن به ظالم	د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۴. ظلم پذیری		۵. هم نشین مهربان و دلسوز
الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۱. متغیر بودن ایام															
ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید	۲. شومی سرنوشت															
ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود	۳. مجال ندادن به ظالم															
د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۴. ظلم پذیری															
	۵. هم نشین مهربان و دلسوز															
۳۲		با توجه به متن به پرسش ها پاسخ دهید. « دشمن در برابر ایمان جنود خدا، متکی به ماشین پیچیده جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح، هواپیماهای دشمن در پی تلافی شکست برمی آیند؛ حال آنکه در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. الف) در این متن نویسنده از تقابل کدام نیروها در برابر هم سخن گفته است؟ ب) مفهوم آیه « الا بذکر الله تعلمن القلوب » از کدام بخش متن قابل فهم است؟														
۳۳		در بیت « که هم رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ » الف) منظور از « رنگ » در مصراع اول چیست؟ ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.														
۳۴		نویسنده در عبارت « برای من خواندن این که شن های ساحل نرم است، بس نیست، می خواهم پاهای برهنه ام آن را حس کنند. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد بیهوده است. » بر چه چیزی تاکید دارد؟														
۳۵		معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) خون تو امضای راستی است. (۰/۲۵) ب) گل از شوق تو خندان در بهار است. (۰/۲۵) ج) به آورد با او بسنده نبود. (۰/۵) د) نکته گفتی با همه سوداگران (۰/۵) هـ) در حال، سی دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدهید. (۰/۵) و) ناتانائیل، تمایزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو و همه خوشبختی خود را در همین دم قرار ده. (۰/۵) ز) کشانی بخندید و خیره بماند / عنان را گران کرد و او را بخواند (۰/۷۵) ح) ولی چه سود که « حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر » وی را به لهو و لعب کشیدند. (۰/۷۵) موفق و سربلند باشید														